

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
minden vasárnap

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

Építsünk a romokon.

A kivándorlás orvosszereiből egész patikára valót kottyasztottak már össze szociológusaink és nemzetgazdászaink. Hangoztatták adórendszerünk reformját, az utlevéltörvény szigorítását, a kivándorlás megszorítását a Cunárd-szerződés revízióját, munkásjóléti intézmények létesítését és több efféle.

Mi különbséget kívánunk tenni a tekintetben, hogy a javasolt intézkedések a kivándorlásra teljesen kész, preparált emberanyaggravonatköznak-e vagy sem.

Olyan törvényes intézkedéstől, melyek a már kivándorlót kívánják rendszabályozni, mint: hajószerződés megváltoztatása, utlevéltörvény visszavándorlás elősegítése, nem sok eredményt remélünk, azonban egyenesen veszélyesnek kellene tartanunk az oly törvényes intézkedést, mely a kivándorlást lehetetlenné akarná tenni. Jelen viszonyaink között mégis csak biztonossági szelepül szolgál a kivándorlás, melyen át a népelégedetlenség robbanó fészereje is eltávozik. Minthogy azonban tény, hogy csáb és ügynöki

rábeshzés is kivándorlásra bir némeleket, az ügynökök csábítását és garázdálkodását meg kell szüntetni. Az utlevél-törvény szigorításától semmit sem várunk, mert utlevél nélkül is elegendő távoznak, s ha nehezen fognak utlevélhez jutni, a nélkül fognak menni.

A titkos kivándorlási ügynökök irtása azonban több, mind kívánatos. Az egymás között éles versenyt folytató hajóvállalatok titkosan és ellenőrizetlenül működő ügynökeinek kezei messzire érnek és a helyi közigazgatásban is nyomukra bukkannak.

Tudomásunk van róla, hogy egyes hajóstársaságok a nagy kikötőkben a visszatérő magyarok közül toborozzák legértékesebb ügynökeiket, kiket, jól megfizetnek s Amerikába való esetleges visszatérésük esetén ingyen szállítanak. Ezekről a nép véréből való ügynökökről tehető fel leginkább az, hogy olyanokat is kivándorlásra birhatnak, kik nélkülük nem gondoltak volna rá.

Egyáltalán a titkos kivándorlási ügynökösködés az egyetlen pont a kivándorlás ügyében, melynek irtására drákói rendszabályokat sem tartanánk szigorúaknak.

A visszavándorlást elősegíteni ok-

vetlen kell. Csakhogy féltő, hogy a magyar nemzetgazdaság nem sokat fog nyerni azokkal a kivándorlottakkal, akiket visszaesalogatni lehet.

Az adótörvény revíziója, a progressív adózás, a legsúlyosabb fogyasztási adók lényeges csökkentése, esetleg elejtése, továbbá a munkás — és népjóléti intézményei létesítése, a létminimum adómentesítése, jó uzsoratórvény alkotása, — oly intézkedések, amelyeknek megvalósítása nem lehet immár eléggé gyors.

Egyébiránt a kuruzslás vadjával kellene illetnünk azt a gondolkodó főt, aki a kivándorlási vész gyógyítására kész recepttel állana elő. Évtizedes mulasztások kegyetlen büntetése ez a baj. Népesedési politikánk egész felépítésének elhibázottsága, az alapok rosszul való lerakása, a gerendáknak technikai ismeretek nélkül, ferde szögben való felrakása, cifraságaitól aránytalanul súlyos tetőszerkezet fölébe helyezése oka annak, hogy düledezik az egész ház.

Nézetünk szerint nem is marad itt már egyéb hátra, mint vagy bevárni az összeomlást s aztán serényen újra építeni, vagy pedig óvatosan — de

TÁRCA.

Boldog családi kör.

Találkoztam egy asszonnyal, akit régen, régen ismertem. Akkor, régen kaczagós kedvű, piros arcú leány volt ragyogó szemű és nagyon hamis. Most pedig fehér arcú, komoly asszony volt, dfóbarna szemében szelid szomorúság. Örvendett, hogy látott, mert az arcom egy csomó csillogó ifjúkori emléket ébresztett fel benne. Csacsi bohóságokat, apró bizalmaskodásokat, édes ábrándozásokat, amiknek mint ifju, jókedvű legényke is részese voltam. Akkor mohón szomjaztunk még, ő is én is a boldogságot és hittük erősen, hogy föl is találjuk. A gyermekszoba küszöbén álltunk mindketten. Mögöttünk az alig abbahagyott, szétszört játékok, előttünk pedig derűs napsütés. Hittük, hogy örömök és ismeretlen, nagy szent gyönyörűségek várnak bennünket odalenn a völgyben, ahova leereszkedünk, Szivárvány színű fátyolok csüngtek a szemünk előtt — az ifjuság boldog privilégiuma ez — s ezen a fátyolon keresztül csillogó mozaikképbe futott össze minden, amit láttunk, eletteles ragyogó, buja színekkel. Akkor még nem tudtuk, hogy a szivárványszínű fátyol tesz minden képet ilyen gyönyörűvé, s hogy a valóság egészen más!

Engem azóta sok keserű lecke — órán keresztül kinevelt, kioktatott az élet. Nagyon hosszú idő óta nem látom a szivárványszíneket. Poros, szürke pókhálók nedves rosszakarattal ülnek a látásomon. És amint lejjebb szállok a völgybe, egyre erősebben sűrűsödik össze körülöttem a borus, alkonnyati homály. Nagyon rossz ez! De most nem rólam van szó, hanem a halvány arcú, komoly tekintetű asszonyról, aki amikor még közünk volt egymáshoz, ragyogó szemű, piros arcú leány volt. Érdekelte, hogy vele kegyesebben bánt-e az élet?

— Azóta férjhez mentem! — mondta csendesen az asszony.

— És boldog? — kérdeztem.

Az asszony szomorúan mosolygott!

— Boldog? Mit nevez maga, barátom boldogságnak? Az uram végtelen jó, becsületes ember, aki minden vágyamat minden gondolatomat ellesi. Komoly, megfontolt férfi, tul a fiatal kor bohóságain. Mellette biztosan, mint a nyíl egyenes színeken fut le az életem. Gondok, aggodalmak nem bántanak. Egyik napom éppen olyan nyugodt, harmonikus, mint a másik. Ezt nevezi maga boldogságnak?

Nem tudtam felelni. Én az izgatott napok hányódó-vetődő fia, aki folyton megújuló bizonytalanságok, kétes örömök és zaklatott veszedelmek közt hajszolok, magam sem tudom mit, nem tudtam erre felelni. Az

asszony pedig fanyar mosolylyal várta a választ, de hiába várta és ezért folytatta tovább:

— Néha magam is azt hiszem, hogy ez a boldogság. S vitázom magammal, hogy én, egyedül csak én vagyok a hibás. Mert mit kívánhatnék egyebet? És mégis, várok valamit. Vagy valakit. Mit tudom én? Ferjem van és én mégis valakit várok, aki újra ragyogó meleg színekbe varázsolja át körülöttem a világot. Olyannak mint régen láttam. Gyakran egész váratlanul felébred bennem a hit, hogy kell valahol lenni egy férfinak, aki meg tudja csinálni ezt a csodát. S ilyenkor, ha az a jó ember, aki a férjem, megsajnál, s megkérdi, mi bánt? Azt felelem neki: Semmi barátom! Megkérdezi: boldog vagy? Azt felelem, nagyon boldog. S szerelmes csókra nyujtom az ajkamat. Talán azt remélve, hátha ez a csók teszi meg a csodát? De a csoda elmarad. Síri szeretnek. De mosolygok. Aljasság ez! Aljas hazugság!

II.

Ezeket mondta a nő, és minden szava megrezegtette az idegszállaimat. Mert azt, amiről ő panaszkodott, én is érzem. Hiába-való, meddő vergődés ez. Megrontó fátuma azoknak, akiknek rossz sorsul adatott.

Boldogság! — magyarázta nekem azután, egy atyai barátom, akit szintén régen láttam. — Nem vagy reális ember! Fiu, benneteket megront a túltengő fantázia,

sürgősen — kicserélni ujjakkal az összes alkatrészeket.

Csak így képzelhetjük el a gyökeres segítséget s akár az egyiket, akár a másikat már csak a nagy választói reform keresztülvitele után várhatjuk. Csak ez hozhatja meg azokat az új eszméket, új áramlatokat és új törekvéseket, melyek a nép megélhetése vagy kérdés-komplexumának minden részletét megoldani hivatottak és őszintén akarják is.

Végül még egy szép társadalmi feladatra kell e helyen rámutatnunk, mely egymagában is hamarosan a kivándorlás csökkentését illetőleg eredmény nélkül alig maradhatna: a háziipar fejlesztés. Olyan háziiparunk, melyből a nagyipar, mint gyökereiből szivhatná életét nedvét: a szorgos munkában fegyelmezett munkásgenerációt, — nemesen. A mi van, az kísérlet, tiszteltreméltó kezdeményezés és némi mult-maradvány, mindössze elenyésző csekélység.

Olyannyira fontosnak látszik előttünk a háziipar megteremtése, hogy a birtokrendszer reformja mellett ezt tartjuk elsőrendű feladatnak, mert amint az a földszerzés s a földben rejlő érték jobb kihasználásának lehetőségét, úgy ez a munka után való megélhetés s a munkaerő jobb értékesítésének biztosítását célozza. Mindakettő közvetlenül munkásaink megtartását, gyarapodását és családfenntartásuk megkönnyítését szolgálja, ami most, ipari állammá alakulásunk hajnalhasadása napjaiban, hazánk gazdaggá és hatalmassá tételének magasröptű koncepciói közepette a — tulajdonképpeni cél.

HIREK.

— **Esküvők.** Rack Péter ügyvédjelölt f. hó 28-án vezette oltárhoz Trebitser Irma kisasszonyt Kulán. — Ifj. Tasch János kereskedő Csurogról október 1-én esküszik örök hűséget Piller Juliska kisasszonynak Kulán.

Behunyj szemmel jártok az életben s álmokat láttok, azokat vizsgáljátok, azokat áhítjátok. Láttál te már olyan embert, aki megfogta azt, amit tegnap álmodott? Reális, becsületes életmód. Ez az, barátom! S ezen az uton az ugynevezett boldogságot megtalálni sohasem késő. Elűzni magunktól a levegőben gyökerező vágyakat. S okosan kielégíteni az étellel járó ösztönöket. Ez az élet titka. Láttod: én már nem voltam fiatal legény. Az ifjuságom abban telt el, hogy biztos, nyugodalmas pozíciót csináljak magamnak. Hála istennek, sikerült! Akkor azután kiválasztottam magamnak egy nőt, aki elég komoly, jóra való, látzott s megházasodtam. Te nem tudtál erről? Nos: Most házas ember vagyok, gondok nem bántanak, a feleségemmel kölcsönösen megbecsüljük egymást, végezzük hiven, becsületesen a magunk kötelességét, fellengző álmok, csalóka fantomok nem zavarnak egyikünket sem s boldogok vagyunk. Mondhatom, hogy nagyon boldogok. Hogy okulj és megtérj, javíthatatlan hóbortost magammal viszek s megmutatom neked, milyen egy igazán boldog családi kör!

III.

Vitt.

S elégedett, jókedvű atyai barátom otthonában ott kaptam a halvány arcú, szomorú szemű fiatal asszonyt . . . .

— **Szüreti mulatság.** A Kulai Iparos Dalárda mult vasárnap este tartotta meg a „Spiller“-féle vendéglőben szokásos szüreti mulatságát, mely nem volt ugyan oly látogatott mint a mult években, mindazonáltal vig hangulatban folyt le és a reggeli órákig tartott. Az összes bevétel a 290 Kt meghaladta, melyhez nagyrésztben a világposta jövedelme is járult. A csöszlányok közül az eladott lev. lapokért emléktárgyat nyertek: Gyurics Rozika 633, Fejes Margit és Heck Berta 350—350 eladott lapért. Ugyancsak ők kapták a legtöbb lapot is, melyekért szintén jutalmat nyertek. Így Gyurics R. 571, Heck B. 200 és Fejes M. 108 képeslapért. A jól sikerült mulatság a kulai rokkant iparosok alapját ismét 50 K-val gyarapította, mely immár 1100 Kt tesz ki. A mulatságra gyümölcsöt küldtek: Pavlákóvits József, Art Margit, Hornyák Etel, Szücs Rozsi, Kempl Berta, Hahn Bálint szőlőt, Puhálák József, Krämer Márton szőlőt és körtét, Fejes István szőlőt és almát, Morovitz Péterné szőlőt és birset, Klász Ilonka szőlőt, szilvát, körtét és birset, Nagy A. József 50 darab lev. lapot. Felülfizetni szíveskedtek: Nagy János tűzér, Krämer Márton, Juhász György, Kovács Mihály, Schmidt Jakab pincér, Csattan és Pattan 2-2 K, Ifj. Sverer József, Szücs Antalné, Hornyák Jánosné, Art Jakabné, Schmidt István, Hahn Bálint, Nagy István, Kocsis József, Bauer János, Röt Flórián, Mudrák Rudolf, Schneider N. és Kobrehel Dániel 1-1 K, Mészáros Gyula és Dohnál János 50-50 f, Gärtner Péter 40 f, Polich Katicza 20 f, mely adományokért, gyümölcsökért és túlfizetésekért ezúton mond halás köszönetet a dalárda elnöksége.

— **Kántorválasztás Kulán.** A csaknem fél év óta üresedésben levő kulai kántori állás f. hó 26-án csütörtökön d. e. töltetett be, a választók élénk érdeklődése mellett. Csak 3 pályázó volt. Armbruster József és Schmidt Ferenc sztfülöpi és Kvanduk Ferenc moholi tanyai tanító. A próba után mindhárom pályázót jelölte a választást vezető esperes, Bach János szilbereki plebános és teljes csendben folyt le. Armbruster 6, Kvanduk 13, Schmidt 15 szavazatot nyert s így 2 szótöbbséggel megválasztott. Alását ma, vasárnap foglalja el.

— **Áthelyezés.** Sajnálattal értesülünk, hogy Bozzay Béla járási számvevőt Kuláról legközelebb át fogják helyezni. Amennyire sajnáljuk a jeles közigazgatási tisztviselőnek távozását, aki pár évi itteni működésével nemcsak a járási községek háztartásának rendezésében szerzett érdemeket, hanem kiváló szakképzettségével, nemes ambíciójával, az adózó közönség iránt tanúsított előzékeny szolgálatkészsége által felettes hatóságának elismerését és e járás közönségének nagyrabecsülését és tiszteletét vívta ki magának: ép annyira örvendünk előmenetelének, mert meg vagyunk győződve, hogy ez az előléptetés egy igazi érdemnek jut osztályrészül. Kívánjuk, hogy új működési körében is olyan szép sikereket érjen el, mint aminőkkel a kulai járásban dicsekedhetik és a tisztelőknek oly nagy serege vegye őt ott is szeretetbe, mint itt nálunk!

— **Eljegyzés.** Gvssman Ferenc kereskedő Kulán eljegyezte Schlangner Mariska kisasszonyt Ujvidékről.

— **Az újverbázi Hungaria kendergyár** a közelmúltban új, egészségesebb alapra helyezte üzemét. A gyár új üzleti rendszere személyváltást is vont maga után, amennyiben az eddigi üzletigazgató, Grauaug I. Lipót és helyettese, Friedman Miksa kényserítették a vállalat elhagyására. Ellenben az ez évi közgyűlésen megválasztott Kiss Lajos, Löwy Ferenc, Wellisch Jakab, Kiss Gyula, Szász Ernő és dr. Récei Ede igazgatósági tagoknak ezen minősége, valamint azon körülmény, hogy az alapszabályok 1, 7, 21, 25, 27, 29, 30 és 35 §§-ai módosítottak, bejegyeztetik. A módosított alapszabály szerint a részvénytársaság 3000 darab egyenkint 200 K névértékű és előmutatóra szóló *elsőbbségi kötvényt* bocsájt ki és az igazgatóság legalább 7 és legfeljebb 12 tagból áll.

— **Elégett gyermekek.** Szalontai János kulai földmives és felesége Kanyó István földes gazdánál kukoricát törtek és két kis leánygyermeküket egy kukoricaszárból és ponyvából összehevenyészett sátorban hagyták. A sátor, eddig ismeretlen módon, kigyulladt és összeomlott, úgy hogy mire a szerencsétlen szülők odafutottak a gyermekek, kik közül az egyik 2 éves a másik 3 éves volt, már elégték.

— **Vármegyei közgyűlés.** Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága f. é. október 5-én tartja meg rendes évnegyedes közgyűlését. A vármegyei közigazgatási bizottság ülése, mivel október 6-ika vasárnapra esik, hétfőn, október 7-én lesz megtartva.

— **Mulatságok.** A bácsfeketehegyi Ifjuság ma vasárnap tartja szüreti mulatságát az Erdős-féle vendéglő termeiben. Belepti-díj személyenként 60 f. — A hodsági polgári Casinó ma vasárnap saját egyleti helyiségében bucsu bált tart.

— **Letartóztatott gyárigazgató.** Lányi Mór orsz. képviselő a verbázi Hungaria-kendergyár és a Szabadkai Délvidéki Közg. Bank megbízásából följelentést tett Dukesz Lajos, a verbázi kendergyár volt igazgatója ellen zsarolás miatt. A följelentés szerint ugyanis Dukesz azzal fenyegetődött, hogy Lányi Mór és a Közg. Bank ellen igen kompromitáló cikkeket fog közzé tenni, ha Lányi és a bank neki biztos existenciát nem nyújtanak s neki előlegképpen 13.500 K-át nem adnak. A szabadkai rendőrség Dukeszt kinyomozta s előzetes letartóztatásba helyezte. Dukesz a váddal szemben azt állítja, hogy a feljelentést azért tették meg ellene, mert ő többször s fölülte kedvező ajánlat dacára nem akart régi állomáshelyére, a Hungaria-kendergyárhoz visszamenni. A letartóztatás bácsmegeyi körökben érthető feltűnést kelt, s általában azt hiszik, hogy a vizsgálóbíró Dukeszt szabadlábra fogja helyezni, mert fogvatartása a fenforgó viszonyok közt nem indokolt. Dukesznek a verbázi kendergyártól való távozása — hirtelen — összefüggésben van a gyár igazgatóságában végbement személyváltással.

— **Október 10.** Mivel a munkásszervezet október 10-re, a képviselőház megnyitásának napjára kimondotta az általános munkaszünetet, az ezt követő napon, azaz október 11-én a lapok sem jelenhetnek meg, úgy hogy a közönség a képviselőház megnyitásának lefolyásáról s az általános választójog mellett való munkástüntetésről is csak az október tizenkettedikén megjelenő lapokból fog értesülhetni.

— **Kinevezés.** Ujvidék városában rendszerezett második közjegyzői állásra Szberényi István apatini királyi közjegyző neveztetett ki.

— **Egy bajai ember találmánya.** A mezőgazdaság terén egy korszakalkotó gép első munkájáról, illetve bemutatásáról vetünk hírt. A gép Kőszegi Károly bajai lakos zseniális találmánya és hivatva van az ekének eddigi nehéz és lassu munkáját sokkal intenzívebbé tenni. A gép automobil rendszerű, vagyis magánjáró és a föld megmunkálását két szemben fekvő, hat könnyökös tengelyre ágyazott emeltyű karokra szerelt kapák lengő mozgása által végezi másfél méter szélességben és 50 cm-ig beállítható mélységben oly tökéletesen és gyorsan, hogy azt eddig semmiféle ekével elérni nem lehetett.

— **Ujtás a szivaroknál.** Fontos ujtás életbeléptetését tervezi a m. kir. dohányjövődék. Az ujtás abból állana, hogy a legolcsóbb szivarok kivételével minden szivart selyempapirosba burkolva hoznak forgalomba, a legolcsóbb szivarok végét pedig papirosból való kupakkal látják el. Egészségi szempontól nagy hordereje volna a reform életbeléptetésének, mert régi szokás, hogy egyesek, amíg egy szivart vásárolnak, huszat is végigropogtatnak, többé nem veszélyeztetné a dohányzókat a tisztátlan kezek fogdosása után visszamaradt bacillussok általi fertőzéssel.

— **Kántorválasztás.** Kishegyesen f. hó 3-án félbeszakadt kántorválasztás e hó 26-án befejezést nyert. A multkori heves küzdelem után szinte meglepetés számba vehető a most csendben lefolyt választás, a melyen Romhányi István kántortanító egyhangulag lett a kántori állásra megválasztva.

— **Szabadságolt honvédek.** Az ideai nagygyakorlatok befejezésével szokatlan dolog történt. Több mint nyolcezer olyan honvédbakát és vagy kétezeröttszáz honvédhuzárt, akik csak a mult év augusztus elején vonultak be, összesen tizennégy hónapi szolgálat után szabadságolták. A szokatlan eljárásnak az az oka, hogy ezek a honvédek tulajdonképpen az 1905 évi évfolyamhoz tartoztak, de az ex-lex miatt csak 1906 nyarán vonultak be. Ha a honvédek tovább szolgálnak, úgy okt. elsején az ujonccokkal együtt három évfolyam is lett volna fegyver alatt. Ezt elkerülendő az 1905-ös évfolyamot tizennégy hónapi szolgálat után szabadságolták. Honvédtisztek szerint a tizennégy hónapi szolgálat teljesen elegendőnek bizonyult és a szabadságolt honvédek épp oly jó katonák, mint két évet szolgált bajtársaik.

— **Hymnus az iskolában.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy valamennyi iskolában a magyar Hymnus kottával együtt két táblára legyen felvonva. — A ministerium ezen hazafias dalt kinyomatta és egyelőre az állami iskoláknak megküldte. Jövőre a többi iskola is megkapja a két táblát és ezeket az iskoláknak meg kell őrizniök.

— **Nemzetközi baromfikiállítás Bpsten.** A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete az idén november 28-tól december 1-éig nemzetközi baromfikiállítást rendez, amelynek védnöke Augusztia főhercegasszony Ó cs. és kir. Fensége, díszelnöke pedig Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter úr. A kiállításon igen sok díj kerül kiosztásra s az állami és magándíjakon, érmeiken kívül a térdíj háromnegyed része kerül kiosztásra. A kiállítás a városligetben levő gyönyörű iparcsarnokban lesz. A kiállítás keretében nagygyűlés lesz, amelyen a baromfitenyésztés legfontosabb kérdései kerülnek megbeszélésre. A kereskedelemügyi miniszter teherszállítási kedvezményt engedélyezett s a nagygyűlés tagjai részére személyszállítási menetdíjkedvezményt is helyezett kilátásba. Tervezetek és bejelentési ívek kaphatók a Baromfitenyésztők Országos Egyesületénél Budapest, IX., Üllői-út 25. Köztelek.

— **Uj találmány.** Szekszárdról írják, hogy ott Káldy Gyula közjegyző egy olyan szerkezetet talált fel, melynek segítségével a robogó kocsit a megbökrosodott lovaktól egy pillanat alatt elszabadítani és a kocsit ugyanabban a pillanatban megállítani lehet, úgy, hogy a fékezés segélyével a kocsinak és a benne ülőknek megmentése biztosítva van. Káldy az ő közhasznú találmányát Szekszárdon Apponyi Géza gróf főispán, Döry Pál alispán, Bernrieder József, Sztankoványi János és más urakból álló társaságnak a minap bemutatta és tetszést aratott véle. A találmány szabadalmazva van és legközelebb átadják a nyilvánosságnak.

— **Menetjegy súly szerint.** Amerikában egyik vasúti társaság vonalain az utasok egyazon utra nem egyforma árért kapják a jegyet, testsúlyuk szerint. Akit a végzete nagyobb terjedelemmel áldott meg, az bizony viselje ennek a következményeit az utazásnál úgy, mint a teheraru. Az elintézés módja pedig az, hogy az állomási pénztárnál, az utas csak olyan menetjegyet kap, amelyre egy önműködő mérleg gépe a súlyt rábéli gyzi, s ezen az alapon a kalauz a kocsiban behajtja a menetjegy árát.

— **Vasuti előmunkálati engedélyt** adott a m. kir. kereskedelemügyi miniszter Halm Ervin zombori földbirtokosnak a félegyháza majsai h. é. vasut Majsza állomásából a m. kir. államvasutak Kiskunhalas állomásáig vezető rendes nyomtávú gőzmozdonyu helyi érdekű vasútvonalra.

— **Buziásfürdő** új tulajdonosa, Muschong Jakab, modern berendezésű szénsavműveket állított fel, melyek rendeltetése a buziásfürdői világhírű szénsavforrásokat kiaknázni és természetes folyékony szénsavat szállítani mindennemű ipari célokra. Miután ezen szénsavművek kartellen kívül vannak, bizonyos, hogy mindenki igyekezni fog természetes, vegyileg legtisztább folyékony szénsavat beszerezni és későbbi szükségleteinek céljaira is biztosítani s így nem lehetetlen, hogy a vállalat nagyszabású berendezése dacára, későn érkezett megrendeléseket nem lesz képes eszközölni.

— **Felozlott pénztintézet.** A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága e hó 15-én tartott ülésben elhatározta, hogy felszámol. A bank hitelezői igényüket 6 hó leforgása alatt kötelesek a banknak bejelenteni.

— **Előfizetési felhívás.** Több oldalról és többszörös felszólítás és sürgetés folytán elhatároztam, hogy vadász ujság címen egy vadászati szaklapot indítok, mely tisztán és kizárólag e szakmába vágó kérdéseket és ismertetéseket fog tartalmazni és semmiféle más sport körébe tartozó közleményekkel foglalkozni nem fog. A Vadász Ujság folyó évi okt. havától kezdve havonként 3-szor fog megjelenni s előfizetési ára egész évre 14 K, felévre 7 kor. lesz. A Vadász Ujság oly lap lesz, amely a szakszerű kérdések megvitatásának minden irányban teret nyit s közölni fog minden hirt, ami a vadászokat érdekli. Azonkívül tanácsadója, vezetője és oktatója lesz a kezdő Nimródoknak. Szakavatott kezeiből fog közölni cikkeket részükre, melyekből a fegyver helyes kezelését célzást és lövést, a körültekintő óvatosságot, a vad fortélyait, kutatási módját és az egyéb szükséges megfigyelni és tudni valókat elsajátíthatják. De ami fő: ezen lap nélkülyözhetetlenségére, az, hogy közli az összes magyarországi vadászterületek bérleti hirdetéseit, miáltal az előfizetők abba a kedvező helyzetbe jutnak, hogy ismerni fogják az egész ország bérleti területeit kiterjedés, nagyság és vadállomány szerinti minőségben, amiről eddig sehol se nyerhettek felvilágosítást. A Vadász Ujság-gal érdekes olvasmányt, értékes és hasznos lapot nyujtok az előfizetőknek, de miután a megindítás előtt tisztában kell lennem a nyomtatandó példányok számával és lehetőleg ezek ismerete mellett kell költségvetéseimet valószínűsítésem, kérem a vadász urakat ezen előfizetési felhívást ismerőseik és jóbarátaik, körében ajánlani és terjeszteni és a felhívást az előfizetési díjjal együtt címre: Bpest IX., Lónyai-utca 7. sz. alá) szept. végéig megküldeni. Tisztelettel Csics Odön nyugalm. magyar kir. honvéd százados.

— **A Budapest jubileumi diszalbuma.** Magyarország legerjedtebb és legolcsóbb politikai napilapja a „Budapest“, amely a többségben levő függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, nagy és ritka jubileum előtt áll. November 15-én lesz éppen harminc esztendeje annak, hogy a „Budapest“ nemzeti és kulturális nagy hivatásának útján megindult. 1877. november 15-én jelent meg a „Budapest“ első száma és e naptól fogva szakadatlanul egy cél, egy eszme, egy törekvés szolgálatában áll, a mely cél, eszme és törekvés: Magyarország önállósága és függetlensége. Múltán jubilál a „Budapest“, melyet a halhatatlan nagy Kossuth Lajos annak idején elvei egyetlen hű letéteményesének vallott, fia pedig, aki a nemzetnek ma vezére és büszkesége, hazatérte óta politikájában irányított. A „Budapest“ jubileumi ünnepét olvasói előtt az által is emlékeztetéssé és kedvessé fogja tenni, hogy olyan karácsonyi ajándékot ad előfizetőinek, amely páratlanul áll a magyar sajtóban. Ez a „Budapest“ jubileumi diszalbuma lesz, mely „Harminc év“ címmel, művészi díszkötésben, 20 íven, képben és szövegben mondja el a lap harmincz éves történetét. Irti fognak abba politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjai, a „Bpest“ volt és jelenlegi munkatársai ugy, hogy az szellemi tartalmával és remek illusztrációival is minden eddig meg-

jelent hasonló munkát messze felül fog mulni. A könyv minden háznak disze lesz és bolti ára husz korona. A jubileumi albumot ujonnan belépő előfizetők is megkapják, ha most legalább egy negyedévre 6 koronával előfizetnek. A „Budapest“ előfizetési árai: Egész évre 24 kor., fél évre 12 kor., negyed évre 6 korona, egy hóra 2 K. Mutatványszámokat kívánatra bárkinek szívesen küld a „Budapest“ kiadóhivatala Budapesten, IV., Sarkantyus-utca 3.

— **Üri-, női- és gyermek-cipők** első-rangu gyártmány, nagy választékban, Kardos J.-nél Kulán.

Big csak apró legény vagyok,
S az igazságtól durradok,
Ézt pedig hiúghih el néhem,
Kneipp-kávénak köszönökéim.

Valódi csak az eredeti csomagokban Kathreiner névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az ízgató gyarmatkávé!
Kizárólag a Kathreiner-féle Kneipp-malatakávé bizonyult a legjobb potkávénak, mely könnyen emészhető, tápláló és vérképző, miáltal előmozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a Kathreiner-re szoktassuk.

Gabona árak: Budapesten:	
Buza október	11.10
Zab	7.74
Tengeri 1908 májusra	6.78
Kulán:	
Buza	10.—
Zab	6.80
Csöves Tengeri	3.—

Házasság

27 éves izr. vallású férfirokonom részére, ki egy előkelő fővárosi régi vállalat tulajdonosa, keresek csakis rokoni szíveségből házasság céljából vidéki gazdag családdal ismeretséget. Szíves ajánlatokat titoktartás biztosításával Hegyi Lajos címen, Budapest, Kertész utca 39 sz. kérek.

5310 1907.

Pályázati hirdetés

A Mélykút községben lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását képezik: 1600 K készpénzfizetés, 60 f nappali-, 1-20 K éjjeli látogatási-, továbbá 40 f halotkémlési díj és a húszmledjök.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. I. 9 §-a, illetőleg az 1876. XIV. 143 §-a értelmében felszerelt és az eddigi működését igazoló bizonyítványokkal is ellátott kérvényeket hozzám *f. é. október 15-ig* bezárólag benyujtsák.

Bácsalmás, 1907. szept. 16.

Felszólításra hív. író: Koller, szolgabíró

Pályázati hirdetmény.

Nádajka községben rendszerezett s a vármegyei törvényhatósági bizottságának f. hó 13-án tartott rendkívüli közgyűlésén hozott határozata folytán 600 K fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényeiket hozzám legkésőbb *folyo évi okt. 15-ikéig* annál is inkább nyujtsák be, mert az azontul érkezőket figyelembe nem fogom venni.

A szerb nyelvnek tudása kívánatos.
Zsabya, 1907. szept. 20.

dr. Széchenyi Tamás
főszolgabíró

1-2

Pályázati hirdetmény.

Óverbáson megürült egy 800 K készpénzfizetés és ingyen ruházattal dotált rendőrvetési állás. A szabályszerűen felszerelt kérvény *e hó 30-ig* a községi előljárásnál benyújtandó.
Óverbász 1907 szept. 15.

2

Óverbázi előljárók

Pályázati hirdetmény.

Ujverbász községben lemondás folytán üresedésbe jött és évi 600 K-val javadalmazott községi *dijnoki* állásra *szeptember 30-iki* határidővel pályázatot hirdetem, felhívom a pályázni óhajtókat, hogy minősítési és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezűleg írt kérvényeiket a fenti határidőig hozzám nyujtsák be.

Kula, 1907. szeptember 16.

Sztrilich Béla
főszolgabíró

2

Diszitsük lakásunkat télen s kertünket nyáron valódi *Haarlemi hagymás virágokkal*

Postán beküldött 8 K ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvelt *normal gyűjteményünket* vagy 30 jácint-hagymát üvegek, vagy 40 drbot cserepek esetleg 50 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drbból, esetleg egy kerti és szoba összeállítást 240 drbból (tartalmaz pompás választékot jácint, tulipán, nárciss, csilla hóvirág stbból.

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel ellátott főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebel Züchtereit 8

„Huis Ter Duin“ (A. G.)
Nordwijk bei Haarlem (Hollandia)

Férfi szabó üzlet átvétel

Jovánovits Károly szabó üzletét a (Ferenc-József-téren) elköltözése miatt átvetem és azt ugyanabban a helyiségben saját cégem alatt folytatni fogom.
Kérem erről tudomást venni.

Tisztelettel

Schmidt Ferencz férfi-szabó, Kulán.

Ajánlás.

Az új tanévre ajánlom t. kartársaim figyelmébe és pártfogásába a következő kiadványaimat:

Szülőföldisme. Első oktatás a földrajzban, Bács-Bodrog megye leírásával és az új helynevek betűrendes jegyzékével. III-ik kiadás. Ára kötve 50 f.

Havi tudósító könyvecske magyar és német nyelven. Ára kötve 20 f.

Ellenőrző könyvecske iparos és keresk. tanonc-iskolák számára, magyar és német nyelven. Ára kötve 40 f.

Farsang. Tréfás jelenetek, vigjátékok, bohózatok, humoristikus felolvasások, szavaltok és tréfás meghívók gyűjteménye. Mulatságok rendezőinek nélkülözhetetlen könyv. Nagy albumalakú kiadás, Ára fűzve 4 K.

Tanítóknak tetemes árendemény.
Minden 10 koronás megrendeléshez egy Farsangot ingyen mellékelek.

Kulán, 1907. aug. 30.

Tisztelettel

Csajági Bernát tanító

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve, kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony **SZÉNSAVAT** a világhírű buziásfürdői szén-savforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra **össze nem tévesztendő** mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorú lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVÁNY- ES GYÓGYVIZEK

1/2 és 1/3 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál!

Muschong-buziásfürdői szénsav-művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnycim Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18 sz.

Budapesten az egyetlen független ellenzéki nagy napilap

AZ UJSÁG

Előfizetési ára: Egész évre 28 K Fél évre 14 K Negyed évre 7 K
Egy hónapra 2.40 K

Megrendelési cím *Az Ujság kiadóhivatala Budapest VII, Rákóczi-út 54*

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán